

Ingmarie Ahlberg
Avdelningen för Miljö och teknik
Telefon: 08-508 264 54
ingmarie.ahlberg@stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2013-02-07

Remiss av Förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande.
2. Justera beslutet omedelbart

Krister Schultz

Marita Anheim

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat EU-kommissionens förslag till ändring av direktiv 2011/92/EU det så kallade miljökonsekvensdirektivet (MKB-direktivet) till exploateringsnämnden. Direktivet innehåller sammanlagt 12 artiklar med bestämmelser om när miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas, vad denna ska innehålla och hur en bedömning av en verksamhets miljöpåverkan ska göras.

Förslaget till ändringar av bestämmelserna ”MKB-direktivet” ska effektivisera medlemsstaternas arbetsprocesser med miljöbedömningar och förbättra kvaliteten på MKB:erna. Tillståndsmyndigheterna föreslås få en aktivare roll genom att de ska fastställa miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och att de ska motivera

tillståndsbeslutet. Vidare föreslås tidsramar för moment som ingår i MKB-förfarandet.

Exploateringskontoret instämmer i stort med de förändringar som föreslås i direktivet. Det underlättar för alla parter om skrivningarna är tydliga så att utrymmet för tolkningar minimeras. Flera av de förändringar som tas upp i förslaget är dessutom sådant som vi i Sverige redan reglerat i miljöbalkens kapitel 6 samt i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbedömningar.

Kontoret anser att det är bra med tydliga regler på gemenskapsrättslig nivå. Exploateringskontoret ställer sig dock tveksam till förslaget om ackrediterade experter.

Kontoret tycker det är viktigt att ytterligare krav som föreslås i "MKB-direktivet" står i proportion till miljönyttan av åtgärden.

Bakgrund / Remissen

Stockholms stad har fått en remiss från miljödepartementet med förslag på ändringar i direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, det så kallade miljökonsekvensdirektivet eller MKB-direktivet. Kommunstyrelsen har remitterat miljödepartementets remiss till exploateringsnämnden. MKB-direktivet reglerar hur en miljökonsekvensbedömning ska genomföras av offentliga eller privata projekt som antas ha betydande miljöpåverkan innan tillstånd ges.

Sverige har implementerat direktivet i miljöbalkens sjätte kapitel samt i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska bl.a. upprättas vid tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet och när regeringen tillåtlighetsprövar stora anläggningar.

Den svenska miljölagstiftningen reglerar hur MKB-processen ska genomföras med samråd, beslut om betydande miljöpåverkan och ytterligare krav på MKB-innehåll och samrådsprocess om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Vissa typer av verksamheter anses alltid ha betydande miljöpåverkan. Sista steget i MKB-processen är att den tillståndsprövande myndigheten ska godkänna MKB:n, vilket sker när ansökan lämnats in.

"MKB-direktivet" inrättades ursprungligen 1985. Under de 25 år som MKB-direktivet tillämpas har bara mindre ändringar gjorts vilket enligt EU-

kommissionen motiverar de ändringar som nu föreslås. Huvudsyftet med förslaget till ändringar i direktivet är att rätta till bristerna, ta hänsyn till pågående miljömässiga och socioekonomiska förändringar och utmaningar och anpassa dem till principerna om smart lagstiftning.

Föreslagna ändringar innebär:

- förtydligande av behovsbedömningen genom ändring av kriterierna i bilaga III, specificera innehållet i beslutet och hur det ska motiveras (artikel 4) för att underlätta handläggningen för olika aktörer.
- att miljökonsekvensbedömningar görs endast av projekt som kan antas medföra betydande miljöpåverkan, vilket minimerar administrationen vid småskaliga projekt.
- att prövningsmyndigheten ska fastställa miljökonsekvensbedömningens innehåll och omfattning och att informationen ska kvalitetskontrolleras av ackrediterade experter för att förbättra miljökonsekvensbedömningens kvalitet och analys
- tydligare krav på vad MKB-rapport ska innehålla genom att alternativ ska redovisas, prövningsmyndigheten ska motivera sitt beslut och krav införs på efterkontroller i projekt som bedöms medföra betydande miljöpåverkan.
- att komplettera kraven för innehållet i miljökonsekvensbedömningen med dagens stora miljöutmaningar såsom påverkan på biologisk mångfald, klimatförändring, katastrofrisker och tillgången på naturresurser.
- att tidsramar för samråd, för beslut som fattas vid behovsbedömningen och för slutligt MKB-beslut regleras.

I konsekvensbedömningen anges att nio av de tolv ändringsförslag som analyserats väntas ge betydande miljömässiga och socioekonomiska vinster utan att öka de administrativa kostnaderna. Två förslag avseende bedömning av alternativ och kontroll väntas medföra miljömässiga och socioekonomiska vinster till en måttlig kostnad för exploatörer och myndigheter. Ett ändringsförslag det som avser att anpassa miljökonsekvensbedömningen till nya utmaningar väntas medföra stora vinster till en måttlig till hög kostnad för exploatörer och myndigheter.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret påverkas framförallt av lagstiftningen om MKB i exploateringsprojekt där det krävs någon form av miljöprövning enligt miljöbalken. Exploateringskontoret är i detta fall verksamhetsutövare som ska genomföra MKB-processen enligt rådande lagstiftning. Det kontoret är angeläget om när nya regler införs som påverkar genomförandet av en

miljöprövningsprocess, som i detta fall avser revidering av ”MKB-direktivet”, är att de ytterligare krav som ställs står i proportion till miljönyttan av åtgärden.

Kontoret instämmer i stort med de förändringar som föreslås i direktivet. Det underlättar för alla parter om skrivningarna är tydliga så att utrymmet för tolkningar minimeras. Flera av de förändringar som tas upp i förslaget är dessutom sådant som vi i Sverige redan reglerat i miljöbalkens kapitel 6 samt i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbedömningar. Exempelvis ska vi enligt miljöbalken studera alternativa lokaliseringar, ta fram kontrollprogram, tillståndsmyndigheterna ska motivera sina beslut etc. När det gäller ansvariga myndigheters arbete så innebär förändringarna nya krav på deras process. Hur detta kan påverka deras administration och arbetsinsats kan inte exploateringskontoret analysera och ta ställning till men det är viktigt att Sverige ser till att vi får regler som inte innebär mer administration och tidsåtgång för handläggning av miljöprövningar.

I september 2012 yttrade sig exploateringsnämnden sig över förslag till ändringar i 6 kapitlet miljöbalken om förändringar i MKB-processen ”Effektivare identifiering, beskrivning och bedömning av miljökonsekvenser”. Kontoret kan konstatera att många av de ändringar som nu föreslås i EU:s MKB-direktiv redan togs upp i miljödepartementets förslag till ändringar i 6 kap miljöbalken.

Kontoret är positivt till föreslagna ändringar i artikel 4 som innebär att en miljökonsekvensbeskrivning endast upprättas för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta överensstämmer också med miljödepartementets förslag till författningsändring.

I artikel 5 föreslås omfattande ändringar för att förbättra informationens kvalitet och rationalisera förfarandet. Här specificeras vad exploitören ska ta med i den miljörapport som krävs när projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan samt ett antal kriterier som ansvarig myndighet ska fastställa om ett projekts miljökonsekvensbedömning. De föreslagna förändringar som tas upp i EU-direktivet fanns även med i miljödepartementets förslag till förändring av 6 kap miljöbalken. Kontoret ser positivt på att reglerna harmoniseras så långt möjligt eftersom detta t.ex. underlättar vid eventuella överprövningar i ett projekt.

Exploateringskontoret anser att det är viktigt att de utökade kraven på utredningar och det merarbete detta innebär står i proportion till miljönyttan. Avseende kravet att beskriva kumulativa effekter vill kontoret liksom tidigare framhålla att detta är ett svårt begrepp och direktivet skulle vinna på att tydligare definiera vad som

avses. Risken är annars att detta skapar avsevärt merarbete vid upprättande av miljökonsekvensbeskrivningar.

I direktivet förtydligas att kraven att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning endast gäller för verksamheter som antas medföra en betydande miljöpåverkan (artikel 4). Detta förslag fanns även med i miljödepartementets promemoria. Kontoret är positivt till att behovsprövningen rationaliseras och att detta kan leda till mer effektiv miljöprövningsprocess.

För att säkerställa kvaliteten på miljörapporten föreslås i artikel 5.3 att exploatören ska anlita ackrediterade och tekniskt behöriga experter utarbetande av miljörapporten. Alternativt ska ansvariga myndigheten verifiera miljörapporten av ackrediterade och tekniskt behöriga experter och/eller nationella expertkommittéer. Kontoret är dock tveksamt till denna lösning. Beroende på vad det är för typ av verksamhet som ska miljöprövas så behövs många olika expertkunskaper för olika typer av miljöprövningen. Detta kan vara svårt och kanske omotiverat att fånga upp i ett förfarande med ackreditering. Att genom en ackreditering bara säkerställa att konsulterna kan de administrativa rutinerna enligt lagstiftningen känns inte motiverat. Denna kunskap besitter ansvarig myndighet, som redan idag är ett stöd för verksamhetsutövare i prövningsprocessen. Kontoret tycker Sveriges nuvarande process fungerar bra där ansvarig myndighet (prövningsmyndigheten) tar in synpunkter från olika experter (Naturvårdsverket, Fiskerimyndigheten, lokala tillsynsmyndigheten, SGI mfl) som kan ligga till grund för myndighetens bedömning av om MKB:n uppfyller kraven i kap 6 MB.

I artikel 6 föreslås reglering av tidsramarna för samråd och beslutsprocesser. Kontoret har inga synpunkter på detta - det är bra för alla parter med tydliga tidsramar vilket underlättar planeringen i exploateringsprojekt.

Slut